

РОБОЧИЙ НАРОД

орган української соціал-демократії в Канаді.
 Виходить щотижня.
 в Вінніпегу, Ман. [Канада], під ч. 144 Higgins Ave.
 Редакційний комітет: Бавм, Голкія, Навізовський.
 Відвічальний редактор Ів. Навізовський.
 Передплата вносить \$2.00 на рік, за границю так само
 Управитель В. Н. Колісник.

"ROBOTCHYJ NAROD" (THE WORKING PEOPLE).

THE OFFICIAL ORGAN OF THE
 UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
 (Affiliated with the S. D. Party of Canada).
 THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
 Published weekly by
 THE "ROBOTCHYJ NAROD" ASSOCIATION
 at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.
 J. NAWIZOWSKY, EDITOR, - W. N. KOLISNYK, MANAGER.
 Subscription \$2.00 a year.

Address: Адресуйте:
"ROBOTCHYJ NAROD"
 Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can

Європа і війна.

Як не говорили б та не писали б тепер буржуазні писакки, то не владсть ся їм замазати ту прогалину, той розлом, який нанесли вони світові і поступові. Війна, що була викликана сею нахабною клікою, вевовби вона мала бути війною в обороні християн, — нині фактично показалося, що є вона нічим іншим як тільки завоювуванам християн християнами. Се нині вже таке ясно, що й сльпі бачать. Навіть найбільш атемнені горожане і селяне, котрі думали, що війна ведеть ся за свободу, — починають все більше вірити, що все те, що писала і говорила буржуазія, — писалося тільки тому, аби впровадити народ Європи в блуд і обман.

Вони говорили о свободі християн... а ту нагло Сербія хоче підчинити собі велике число християн, забрати їхні посілости під свою владсть, зробити собі на воді порти і здирати з них винуждених сільських та робітничих мас податки на флоту і армію. Болгарія хоче Адрианополя і всеї тої землі, котру пройшла її армія. Сим образом дістала б вона приступ на море. Чорногора хоче загорнути округ Скутари. Але всі ці солодкі їхні бажання зависять від більшх європейських держав.

Всі вони тепер показали, що війна розпочалась не за християн, не за віри, не за народа, — а за капіталу, ринку для него і земель.

Нині досить ясно, але стане ще яснійше, що все те, що проповідувала буржуазія є неправдою. Правда була тільки в проповідях соціалістів, котрі виступали проти війни. Буржуазні писакки проповідують свьятість корони. Але балканська війна дуже ясно показує, що корони, се тільки забавка, се тільки банька з мила. Коли можна розбити корону султана, коли корони піддають ся і роблять ся послушними капіталістам, то чому не знищити

корони загально і не мати до діла тільки з капіталістами тих держав? Та таке валенє ся буржуазних ідей не застановить і війна. Протинно, при агітації і бажаню соціалістів, вони звалють ся еще скорше.

Сумна річниця.

Проминуло вже чверть століття від тої хвилі, коли американська буржуазія, що виросла тепер в трости — розсудилась з робітниками Америки, котрі під ту хвилю твердо спалили не знали ні товаришів, ні братів, ані не розуміли своїх інтересів та не відрізняли ворогів своїх, котрі підшивались їхніми приятелями.

Робітники спали і капіталісти будували фабрики, збільшували робочий день і придумували тільки способи котрими можна б більше висасати робітничої крові і поту. В Чикаго, де так сильно зростає капітал, дов ся чути могутий клич до борб за освободженє робітничої класи, до борб за скорочење дня праці, до борб за 8 годинний день праці!

Настрайлилась буржуазія. Вона не привикла до так сьмлого протесту робітництва. Вона любить спокій і тишину, а тоді спокійніше і більш уміло може грабити, обдирати свої жертви. Так в чім же річ?

Зріст капіталізму прини в Америці грендіозні розміри. Чим більше він зростає, тим більше розцаношував ся вииск. Все практикувалось, аби тільки з робітників більше висасати крові. Все пускалось в рух тому, аби не допустити до зорганізованя серйозної борби за освободженє робітничої класи. І якраз давсь чути в сею хвилю могутий гомос з призивом до борб за 8 годинний день праці. Покик сей згуртував около 300.000 робітників. В однім Чикаго застрайкувало 45.000 робітників. Всюди відбувались віча та збори. На однім із мітітгів в Чикаго, кинув тось на групу полісменів бомбу, котра убивла 6, «сторожів порядку». Сейчас арештовано всіх провідників робітничого руху і розпочав ся «буржуазний» суд. Всяка підлога і мерасьєт найшла тепер місце. Всіх борців за робітничий рух засуджено на смерть. Пятьох наших товаришів Спіса, Енгеля, Парсонса, Фішера і Лінга повішено, а трох засуджено на вічну каторгу в тюрмі. Так поступили капіталісти з ненавистим ім рухом, борцями і провідниками робітників за красну долю, ліпше житє. На протяг якогось часу припинив ся був розвій руху за освободженє робітничої класи.

Проїшло сім літ і новий губернатор, обаякомившась з сям «судом» над «анархістами», котрий не був судом а тільки «ганебним судовим убійством», — освободив цих невинно засуджених товаришів.

Буржуазія бачучи сучасний соціалістичний рух, повинна зрозуміти закон самого життя: можна убити чоловіка, але не можна убити цілої живої класи, котра є могутуча над все. Ідея, за котру потерпіли чикагські мученики, стала нині ідеєю мільонів працюючих мас, котрі не можна вже засудити на смерть, бо вони збурють буржуазні казни і буржуазну республіку, а на її розвалинах збудують соціалістичну республіку праці.

На рідніх шляхах.

(З російської України).

Вибори до 4-ої Думи.

Кінчать ся вибори і вже відуплюєсь з них 4-та Дума. Розумієть ся, соціал-демократія ніколи не поклала надії на Думу, тимбільше Думу беззаконного закона 3-го юня. При сучасній виборчій системі і адміністративній самоволі нема що й думати, аби обібрама була прихильна народнім масам Дума — це цілком неможливе. 4-та Дума мусить бути чорною, протинародньою, пацеською — такою як була і 3-та.

Але вибори дають сиромогу підняти агітацію широкі маси народу. Вибори відкривають робітництву і широким шарам народа голу, тидку державу, Росію повну болячок, з її безправям, життям повним жаху. І тому, то робітничая партія напружила усї свої сили для підготовленя і проведення виборчої кампанії.

Вибори від-робітників.

І вибори справді дали дуже багато. Насамперед вони показали, що робітничая клася знов стягнула цільнійше свої ряди. Вибори по робітничій курії проходили соціалістично, що робило сильне вражіння навіть на буржуазію. Так і почувалося, що хоч сильної соціал-демократичної організації це не має, але соціал-демократична думка обєднала міцним духом і одним революційним бажанєм ці великі маси робітництва і веде їх одностайно до виборчої демонстрації. Майже усї обібрані робітничі виборщики належать до соціал демократії. І вже тепер ясно, що всі шість депутатів від робітників, що мусять бути по закону вибрані з шістьох найбільшх промислових губерній — будуть соціал-демократами.

Вибори в містах.

Цимало соціал-демократичних виборщиків пройшло і в городській курії. В багатьох містах боролись проти соціал-демократичних кандидатів з усім завзяттям, не гидуєчись нечесних средств і низької демагогії, російські ліберали-кадети. І тим більш цікаво, що у багатьох містах перемогла соціал-демократія. Таким чином міста безумовно поліційцели, порівняючи з виборами до 3-ої Думи; ліберали-кадети втратили свій вплив на демократичне населення міст; населення це починає бачити знов як єдиний вихід з ярма царсько-панської реакції лише революційне протиділання її з боку організованой демократії.

Вибори від сільських робітників і селян.

Селянство завойдує спізнаєть ся в політичному русі. Отже і тепер картина зміни настроїв на селі це мало якєрава. Правда усї умови виборів в волостях були страшенно погані. Адміністрація цілком потоптала закон, і власти робили те, що самі хотіли. Борьба помеж заможною частиною селянства і групами малоземельного спролетарізованого мужицтва дуже зросла за останні роки, і не має сумніву, що власти робили все для облекшеня церемоти сільської буржуазії, не спинаючись і перед арештами. Не дивно-ж, що при таких умовах і загальній байдужности селянства до панської Думи, навіть у найактивніших селян пропадала охота робити

Що треба пам'ятати?

З тяжким трудом добились ми берегів Канади. От «свободна країна, медом і молоком текуча!» Все забулось, і морська слабість, і брутальність пароходних собак, і навіть те, що на подорож були забрані послідні округинні селянського скарбу.

На березі пишаноуть ся красні доми, а кругом нашого ока, розлягаєсь шар чудової землі... і чуємо шепотінє: — приде агент, дасть добру платню, запросьє до варштатів; просити будуть, — піду на желізну дорогу — говорить другий; а я піду на фарму і за три-чотири роки своєю будумати — з радєстю гомонить третій. Прєдцнь біднота і безправство тільки у нас в краю... а ту кожній собі «нан»!!!

Так думали вони, коли Канада була для них берегом, а пароход землею; та не так стрінула їх Канада.

Пароходне житє було тяжке, але житє на желізній дорозі стає вже щеком.

Три роки пробігло говорить робітників і тільки знаши і всюди чуши: доллар! — Доллар кричить иторник, доллар, злбно гукає господар, доллар ворчить бас, пакуючи в готель, доллар, шепче цін вказуючи на церкву; доллар, доллар... — а в руках тільки праця. Житє йде по своїому, а капітал вказує тільки на Сі-пі-яр, та Гренд-гронд, чих інтересів, иши за попом, за лібералю чи такою платню, аби з голоду не злином; те саме робите і ту в Канаді; не розу-

нути. Приїхав весною, так і заробив доллар за подорож; хочеш жити, так рушай рабували і будували церкви, тюрми, корчми та доми розлусти, — ту роблять теже саме. Ви самі тягнетесь за чорноризниками, ви самі даєте здирати та висисати з себе кроплі поту і крові. І так, одного в підданство взяв піп, другого готель а ще котрого тюрма і смерть. Всі такі-ж темняки, як і в старім краю.

Зрозуміте брата, що час вже пробудитись, зрозуміте, що не одинцем, а масою треба йти до борб з ворогом. Пам'ятайте, що а організовані в вас сила, не організовані, ви солонинка, котру кожний може зломити. Пам'ятайте товариші, що треба організуватись, і що в організації повинна бути ясна програма. Пам'ятайте, що в нашій організації місце тільки людям з нашою програмою, людям, котрі вгідні з нашою борбою, що в ній місце тільки робітникам і фермерам.

В старім краю ви дивились на других робітників як на ворогів, бо ви не розуміли, що капітал давить і душить робітників всіх країв однак о во, не звертаючи уваги на расу, релігію і пол. Те саме дієсь і в Канаді. Замість того, щоб сказати другому робітникови «ми всі брата, всіх нас гисне одно і те саме горе», ви на радієть капіталістам дретесь як діти.

Коли ви зрозумієте товариші робітники, що не дергись вам а організуватись і стати до борб з ворогом? Не сіяти ванависть

мієте, що поні, консерватисти та ліберали є вашими кривавими ворогами. Там вас рабували і будували церкви, тюрми, корчми та доми розлусти, — ту роблять теже саме. Ви самі тягнетесь за чорноризниками, ви самі даєте здирати та висисати з себе кроплі поту і крові. І так, одного в підданство взяв піп, другого готель а ще котрого тюрма і смерть. Всі такі-ж темняки, як і в старім краю.

Зрозуміте брата, що час вже пробудитись, зрозуміте, що не одинцем, а масою треба йти до борб з ворогом. Пам'ятайте, що а організовані в вас сила, не організовані, ви солонинка, котру кожний може зломити. Пам'ятайте товариші, що треба організуватись, і що в організації повинна бути ясна програма. Пам'ятайте, що в нашій організації місце тільки людям з нашою програмою, людям, котрі вгідні з нашою борбою, що в ній місце тільки робітникам і фермерам.

В старім краю ви дивились на других робітників як на ворогів, бо ви не розуміли, що капітал давить і душить робітників всіх країв однак о во, не звертаючи уваги на расу, релігію і пол. Те саме дієсь і в Канаді. Замість того, щоб сказати другому робітникови «ми всі брата, всіх нас гисне одно і те саме горе», ви на радієть капіталістам дретесь як діти.

Коли ви зрозумієте товариші робітники, що не дергись вам а організуватись і стати до борб з ворогом? Не сіяти ванависть

і роздори, а любов і братерство! Коли ви зрозуміте, що ви є тільки забавкою в руках буржуазії, котра за вашу тяжку працю дає вам тільки частинку з того, що ви виробляете? Коли ви зрозуміте, що і ви маєте право на ліпше житє, і що ваша жітка має бути вашим товаришем, а не рабом тогож капіталіста? Коли ви зрозуміте, що і ваші діти мають те саме право на житє, науку і вихованє як і діти капіталістів?

Пам'ятайте товариші, що ви «перейшли море, ви приїхали в новий світ і вам треба пробудитись і скинути з плечей той гнет, заспан; ту тьму, чим роками цілими годували вас великі барони, графи, дідичі, попи та капіталісти. Вам треба стати свідомими борцями за свої робітничі справи, за освободженє всего народа.

Коли ви проснитесь, коли ви прижадуєтесь над своєю долею?

Робітники! Зрозуміте, що тому тільки вам так тяжко житє, що ви без організації. Ваше спасєнє тільки в організації, вац вихід тільки в соціалізм. Соціалізм є вашим знаменем, соціалізм є знаменем борби за ваші інтереси і усєго народа, всіх країв. Тому ми і кличемо вас, в вашу робітничу, соціал-демократичну партію, котра являєсь єдиним оборонцем і наступником працюючого люду в цїлій Канаді. Ми кличемо вас під червоною прапор партії і в програму, котра пробиває вам дорогу до соціалізму, красшого житя. Організуйте ся товариші і рушайте в бій за жатє і щастя всіх поневолених народів!

це є тільки робіт. І вже тепер не можна сказати своє слово. А хотять казати піндам про цїлих партій і офіційальн по дають за «привих».

Вибори від

Цілом пнчу картину ної власности курії, що і бернські виборчі зібрати служать таким чином опис виборщиків від цієї курії, ни разом з уповноваженими земельних власників, щоб дібні земельні власців, ворожими до правитє бальгогують реакційних з могу по і вєство. Поп разом з дібними власників зав їх під угрозю кари в бори, щоб осилити инчих реакційних кандидатів. Через таку воцну мушт шій части губерній на ви власности ошнєлось біл великих панів. Таким чином кампанія до 4-ої Думи рисонєних чиновників т Нам розумієть ся бачтє гів пролетаріату і посту правитєльство, що хотіла прослуцну собі Думу, зрє те, що довірє до служитє тільки серед народу. Пр малих і великих панів, і доволєня.

Дума буде реакці волєні народи шукають Загалом-же при усї агітационї в сучаснє нових надїй на революції бди — що винила в ми вже бачили, буде, бо и право-націоналіє сїєньско-державного вид агентами царського пра

Не дивно, що від ський скаженій націон національного протиділання. На Кавказі, в Латвії на Україні — прокотив ранішй покілк автоном патнеку русифікації і дєску. І цім змаганням, і цілком і поневоленя усєкратії. Наша соціал-дем. в своїй виборчій платформі національно, і культуру і народів Росії. На Укр в своєю агітаційну вибєтнських національних. ли, української мєви в діях і т. п.

Українська буржуазія історії виступила як ціла група. Отже україн літничий коп, і з України сілою і російські бурже сумніву, що усє швидє за останній

Націоналізм

Ми теж можемо мо, що ми, своїми єш підведе свій народ з цїнь. Але тим дужче зміцненя і обєднаня авторитетним іменем рінту відновити пат відвернути з класово Ми скажемо ї: — «Р

Разом з новою усї організації соціал мий пролетаріат окрєна крїпнотє царсько-ційнї штурми очистє ру і поставляють зін тарські класові завдє 30 жовтня 1911

Не оглядаючись на те, що соціалісти всіх країв в дуть систематичну ганду, проти мїліт протї війни, указує